

A tanítványok szerettek volna még sok mindent kérdezni Jézustól, de erre már nem volt idő.

Jakab, a cselekvések embere, csak ennyit jegyzett meg:

— Mester, az örök életnek beszéde van tenálad. Úgy cselekedjünk, hogy az örök életre érdemesek legyünk. Mert mit ér a hit, ha cselekedetei nincsenek. Enélkül megholt ő magában.

— Már megmondtam többször néktek: „nem minden, aki ezt mondja nékem: Uram! Uram! megyen be a mennyek országába, hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.“

Afiái! Húsvét van. A kereszténység nagy családjában a lélek örök életét ünnepeljük. Nagypéntek hangulatában gyász és szomorúság ülte meg a szívünket. Ma az örök élet hitével és reménységével megvigasztalódunk. Olyan ez, mint amikor valakinek halárhírét halljuk, s aztán a harmadik napon jó egészségben találkozunk vele, s kezét rázunk a viszontlátás örömére. Mi is az első tanítványok megnyugvásával induljunk haza: A lélek örök.

Bár csak ti is azt éreznétek, mint az első tanítványok, bár csak titeket is eltöltene ez az öröm, és Péterrel együtt vallhatnátok: „Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van tenálad.“ Ámen.

Dr. SZÁSZ DÉNES

GYOMIRTÁS

Mt 13, 24—26

Jézus nem volt mezőgazdász, sem kertész, de éles szemmel, érző szívvel figyelte a földből áldást-szépet termelő életet. Hallgatóinak jó része ezek közül került ki.

Megragadta figyeimét az az éber és szívós küzdelem, amelyet „a föld embere“ folytat, hogy megvédje kalászat-virágját a gyomoktól. Ez a küzdelem, magvetéstől aratásig, akkor is szünet nélkül állott, s ma is áll. A kultúra és a gyom versenyében az előbbinek minden segítséget meg kell kapnia, mert ha a gyom elnyomja a vetést, veszélyben a termés, esetleg egészen odavesz.

Jézus a lelki élet prófétája, a valláserkölcsei élet főmunkamestere. Módszere a példalózás, a példázatmondás. S példázatai anyagát mindig azoknak életéből veszi, akikhez szól. Ezzel a módszerrel könnyedén fedi fel, teszi világossá a lelki élet titkait és mutatja meg hallgatóinak azokat az utakat-módokat, amelyeken lelki életüket szolgálhatják.

*

A felolvasott példázatban búzatábla kalásztengere hullámszik szemünk előtt. A kalások között sűrűn virít a konkoly piros virága. A gazda a termés fölött megbeszélést tart a szolgálival.

Jézus e képpel a lelki életet példázza, s előre is leszögezhetjük. A hasonlat tökéletes. A mi életünk is hasonlatos a bevetett táblában folyó élethez.

„Övék az Isten országa“ — szól Jézus a gyermekekről, rámutatva a bennük rejlő jó lehetőségeire; de „övék lehet a pokol is“ — folytathatnók a lelki életre vonatkozó mai sejtelveink birtokában, mert adva vannak bennünk a rossz lehetőségei is. A velünk születő jó lehetőségeket erényeknek nevezzük, mint pl.: a hit, okos értelem, szabad akarat, lelkiismeret, munkakedv és szeretet; a velünk születő rossz lehetőségeket gyarlóságoknak nevezzük, mint pl.: félelem, aggodalmaskodás, önzés, irigység, bosszú stb. S nemde azt tapasztaljuk, hogy atavisztikusabb bennünk a bajban felriadó félelem, a fejvesztő kétségbeesés, mint a nyugalmat tartó, józan ítéletre alkalmat teremtő hit; mélyebb gyökerű bennünk az önzés, mint a szamaritánusi, önfeláldozó felebaráti szeretet; hirtelenebb, veszedelmesebb a bosszúállás, mint a megbocsátás. Az, amit mi gyarlóságnak nevezünk: az Élet édes gyermeke; egyidős az élettel, gyökerei lelki életünk legmélyebb rétegébe, a tudat alatt vannak megkapaszzkodva. Erényeink hozzájuk képest „fiatalok“; erőtánpótlásukat lelki életünk legfelső rétegéből: öntudatunkból kapják.

Ahogy lelki életünk folyik, benne erényeink és gyarlóságaink állandóan versengenek egymással. Gyarlóságaink előnyel veszik fel a versenyt, mert ők az Élet édes gyermekei. Ősibbek, mélyebb gyökerűek, „minden hájjal megkentek“. Erényeink, mint a kultúrnövények a gazdától, állandó segítséget igényelnek tőlünk, hogy legyűrthessék, féken tarthassák a gyarlóságainkat.

A gazdának a példázatban nagy a gondja. Látja, hogy a termés egy része máris odavan, felemésztette a konkoly. Ha szolgálainak szavát megfogadja, talán nem marad számára semmi a termésből. Elhatározása csak annyi, hogy menti azt, ami még menthető.

Igy vagyunk lelki életünkben is. Ha magunkra hagyjuk erényeinket, ha nem gondolunk velük, egyik-másik gyarlóságunk — mint a konkoly a búzat — túlnövi erényeinket, szenvedéllyé, szokássá növe ellepi lelki életünk felületét. S az ilyen úrrá lett szenvedély, elburjánzott szokás letaszítja ítélőszékéből az okos értelmet, megbénítja az akaratot, és elaltatja a lelkiismeretet, s éppen mint a gyom, körmönfont rafinériával igyekszik fenntartani egyeduralmát, s közben aranyport hint az emberek szemébe, hogy elhitesse: „odabent minden rendben van!“

Mint a mezőn és a kertben a gyomok ellen, lelki életünkben is állandó, minden pillanatban résen levő, szívós a küzdelem gyarlóságaink ellen.

*

Mezőn, kertben javában folyik a gyomirtás; betakarításig folyó szívós küzdelem a minél bővebb termésért. E küzdelem közben jussanak eszedbe Jézus vonatkozó példázatai. S gondolkozzál el azon, hogy milyen szépen fejtette fel számodra is lelki életed titkait, és milyen nagy felelősséggel vezetett rá azokra az utakra, melyeken lelki életed érde-

keit szolgálhatod. És őrizkedjél attól is, hogy gyarlóságaid megnyilatkozásaival: káromkodásoddal, hazugságoddal, rossz példáddal, illetlen magaviseleteddel konkolyhíntő légy, megbotránkozást kelts, különösen gyermekek jelenlétében. Jézus Mk 9, 42-ben kemény ítéletet mond az ilyen felnőttekre. Ámen.

LŐRINCZI LÁSZLÓ

AZ ÚR HEGYÉN A GONDVISELÉS

I Móz 19, 17; 22, 14

A felolvasott bibliai rész hallatára két — mindannyiunk által jól ismert — ószövetségi történet elevenedik meg lelki szemeink előtt. Az egyik Sodoma és Gomora pusztulása, a másik Ábrahám megkísértése. Mindkét történet hozzánőtt gyermekségünk óta vallásos életünkhöz és szemléletünkhöz, s egyfelől Isten mindenhatóságának, másfelől irgalmas és könyörületes voltának, atyai szeretetének igazolásaként állanak előttünk ma is.

Amikor ezeket a történeteket olvassuk vagy hallgatjuk, nem feledkezhetünk meg arról, hogy azokat egy közel háromezer évvel ezelőtt élő nép istenhite, vallásos felfogása alkotta meg, s mint ilyenek csodás, hihetetlennek tetsző elemeket is bőven tartalmaznak. Így nincs okunk fölényesen rámosolyogni az abszurdnak tűnő részletekre, ehelyett figyeimünket arra a világosan kifejezésre jutó, vagy a történetek mélyén jelképesen meghúzódó eszmei mondanivalóra kell fordítanunk, mely ma — évezredek után is — megrendítően időszerű figyelmeztetés, megszívlelendő áldott tanítás az Istent kereső vallásos lélek számára. Ez pedig egészen röviden így foglалható össze: Istennek, a mi jó Atyánknak, a pusztulások és próbatételek idején is gondja van azokra, akik Őt — amint azt Jézus tanította — „lélekben és imádságban imádják“. Megoltalmazza, megmenti azokat, akik — igaz gyermekeiként — alázattal hajtának fejet szent akarata előtt, s az általa kiszabott életutat járva hívő lélekkel imádkoznak, s felelősségérzettel, becsületesen dolgoznak az Ő országáért: a szeretet, békesség, egyetértés és jóakarat kiteljesedéséért ezen a földön!

Mindennapi életünk erőfeszítéseinek és küzdelmeinek útján csak nagy ritkán mérjük fel, hogy a szó igazi vagy jelképes értelmében, milyen óriási fontosságú szerepe van a hegynek. Gondoljunk Noéra, kinek bárkája az Ararát hegyén kötött ki. Mózesre, kinek prófétai élete, nagysága a Hóreb hegyén kigyúló csipkebokor tűzének égető lángjában pecsételtetett meg, s kit meghalni is a hegyre, Nébo hegyére vezérelt az Úr; Józsuéra, kinek ugyanítt teljesedett be bölcsességgel a lelke, hogy a vezetésben méltó utódja lehessen nagy elődjének. Gondoljunk Salamonra, kit „bölcs és tökéletes szívvel“ áldott meg az Isten, s aki híres templomát hálából a Jeruzsálem melletti Mória hegyén építette meg.